

21 451

Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Overgangswet WBO, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de Overgangswet ISOVSO in verband met enkele technische wijzigingen en van de Overgangswet WBO in verband met de verlenging tot 1 augustus 1992 van de verplichting om 1 kleuterleidster aan de school verbonden te hebben

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS¹

Vastgesteld 5 juni 1990

De leden van de fractie van **C.D.A.**, **P.v.d.A.** en **V.V.D.** hadden met belangstelling kennis genomen van het voorstel tot wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Overgangswet WBO, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de Overgangswet ISOVSO in verband met enkele technische wijzigingen en van de Overgangswet WBO in verband met de verlenging tot 1 augustus 1992 van de verplichting om 1 kleuterleidster aan de school verbonden te hebben.

Zij hadden geen moeite met het voorstel accoord te gaan, maar hadden wel de behoefte enkele kanttekeningen te maken.

Eén kleuterleidster

De leden van de fracties van **C.D.A.**, **P.v.d.A.** en **V.V.D.** konden zich met de technische wijzigingen zonder meer verenigen.

Ook de verlenging van de verplichting tot 1 augustus 1992 1 kleuterleidster in dienst te houden stuitte bij hen zoals bovenvermeld niet op bezwaren.

De leden van de **C.D.A.**-fractie zagen, evenals de leden van de **V.V.D.**-fractie, in de behoefte deze bepaling te verlengen een teken dat er nog steeds zorgen bestaan over het onderwijs aan de jongste kinderen op de basisschool.

Zij merkten daarbij op dat huns inziens een meer structurele aanpak nodig is om de belangen van de kleuters te verzekeren. Er komen kennelijk niet voldoende nieuwe leerkrachten binnen in het basisonderwijs, die wel scholing hebben gehad in het omgaan met kleuters.

Om aan de doelstellingen van de WBO recht te doen zouden deze leden graag zien dat er maatregelen worden getroffen die verzekeren dat er permanent meerdere leerkrachten aan de basisschool verbonden zijn die geleerd hebben om met kleuters te werken. Daarom vroegen zij een wettelijke maatregel in die zin voor te bereiden.

¹ Samenstelling:

Hendriks (C.D.A.), Grol-Overling (C.D.A.),
Fleers (C.D.A.), Jaarsma-Buijserd (P.v.d.A.),
Van Ooijen (P.v.d.A.), (voorzitter), Stam
(P.v.d.A.), Van Boven (V.V.D.), Vonhoff-
Luijendijk (V.V.D.), Vis (D66), mw. Bolding
(Groen Links), Barendregt (S.G.P.),
Schoorman (R.P.F.), Van der Jagt (G.P.V.).

De leden van de **P.v.d.A.** -fractie was het intussen niet ontgaan dat de thans voorgestelde redactie van artikel E 14, vierde lid van de Overgangswet WBO, de mogelijkheid biedt om aan de verplichting om 1 kleuterleidster aan de school verbonden te hebben voortaan te voldoen, indien er iemand die tot de schoolleiding behoort, in het bezit is van een kleuteronderwijsbevoegdheid.

Daarmee wordt volgens deze leden in aanzienlijke mate afbreuk gedaan aan de bedoeling die oorspronkelijk aan de bepaling in artikel E 14, vierde lid, ten grondslag lag, namelijk de eigen aard van het onderwijs aan het jonge kind te garanderen tot het moment dat voldoende afgestudeerden van de nieuwe Pabo's voor het basisonderwijs beschikbaar zouden zijn. Zij zouden het daarom betreuren indien men zich tot de voorgestelde maatregel zou beperken bij het pogen de verworvenheden van het kleuteronderwijs in de basisschool te behouden.

Bijscholing

De leden van de **P.v.d.A.** -fractie hadden intussen kennis genomen van het advies over de vernieuwing van het onderwijs aan de jonge kinderen van de Adviesraad voor het basisonderwijs, met de titel: «Spelen en Jongleren». In dit advies worden naar de mening van deze leden tal van waardevolle suggesties gedaan om onder andere het onderwijs aan het jonge kind in de basisschool te verbeteren. Waar de Regering zich blijkens mededelingen terzake zich nog over een standpunt over het genoemd advies van de Adviesraad voor het basisonderwijs beraadt, wensten de aan het woord zijnde leden zich thans van commentaar te onthouden.

Het was deze leden evenwel opgevallen dat de staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen in zijn beleidsnotitie «Perspectief voor de PABO» van 12 februari 1990 al wel vooruitloopt op het bedoelde regeringsstandpunt en daarbij zelf een positie kiest, die deze leden teleurstelt. Zij hadden immers herhaaldelijk bepleit via nascholing van de huidige leerkrachten in het basisonderwijs meer en systematischer aandacht te geven aan de eisen die het onderwijs aan het jonge kind in de basisschool stelt. Ook in het eerder genoemde advies van de Adviesraad voor het basisonderwijs wordt met nadruk – en niet voor het eerst – op het belang van een systematische en structurele nascholing gewezen.

De staatssecretaris neemt het advies van de ARBO terzake «thans» niet over, omdat «deze niet passen binnen een systeem van functiebeloning: de functie van leraar ondergaat immers geen wijziging tijdens de loopbaan» (Perspectief voor de Pabo, blz. 18). Elders in de beleidsnotitie wordt echter het standpunt ingenomen: «De taak van de groepsleerkracht in de basisschool is zo veelomvattend, dat naar mijn mening na een 4-jarige opleiding de benodigde bekwaamheden in de regel niet over de volle breedte en met voldoende diepgang kunnen zijn aangebracht.» (blz. 16).

Volgens de leden hier aan het woord is de hier gevolgde gedachtingang niet overtuigend. Indien – op goede gronden – de basisopleiding van de groepsleerkrachten via de Pabo niet in alle opzichten toereikend wordt geacht, is nascholing noodzakelijk. Deze kan dan niet vrijblijvend zijn.

Waar de huidige opleiding via de Pabo in de regel al niet in alle opzichten voldoende wordt geacht voor de vele eisen die de basisschool stelt, is dit zeker het geval voor de afgestudeerden van de voormalige onderwijzersopleiding, waar in beginsel niet expliciet aandacht werd gegeven aan de eisen die het onderwijs aan de vier- en vijfjarigen stelt. Deze leden waren daarom van mening dat de verworvenheden van het

kleuteronderwijs en de zorg voor het jonge kind in de basisschool pas echt zeker kunnen worden gesteld, indien niet alleen toekomstige leraren via de Pabo maar ook zittende leraren via scholing zich bekwamen in het onderwijs aan het jonge kind op de basisschool.

De leden van de fracties van **C.D.A.** en **V.V.D.** wachtten met belangstelling op de reactie van de staatssecretaris op bovenstaande opmerkingen. Ook zij achtten het van groot belang goede nascholingen voor zittende leerkrachten in te richten met als onderwerp: werken met kleuters, enigszins vergelijkbaar met de applicatiecursussen die kleuterleidsters destijds moesten volgen om bevoegdheid te verkrijgen om aan oudere kinderen les te geven.

Daarmee zou niet moeten worden gewacht tot 1992, de afloopdatum van het huidige wetsvoorstel, mede omdat dit voorstel slechts voorziet in de aanwezigheid van één kleuterleidster terwijl er toch op de meeste scholen twee kleutergroepen zijn.

Slotopmerking

De leden van de **P.v.d.A.** merkten tenslotte op dat zij – zoals uit het voorgaande blijken mag – het onderhavige wetsvoorstel slechts zien als een nuttig, maar zonder verdergaande maatregelen slechts uiterst beperkt, middel. Deze leden stelden een opvatting van de bewindsman over de mogelijkheid het onderwijs aan het jonge kind op de basisschool verder te verbeteren op hoge prijs. De leden van de fracties van **C.D.A.** en **V.V.D.** sloten zich bij deze opmerking en de daarin vervatte vraag aan.

De Voorzitter van de Commissie,
Van Ooijen

De griffier van de Commissie,
Van der Putten